

sammen og allermindst efter den Forklaring om, hvad der forstaaes ved et Gods, som vi horte af det ærede 6te kongevalgte Medlem (Møsing). Og dernæst tror jeg rigtignok, at det ærede Medlem ikke har ganske Ret i, at man maa betragte den politiske Stilling, som er givet de høist Beskattede, som udsprungne af Velvillie mod disse eller mod Godseierne. Jeg tror dog virkelig, at det har været og maa have været ganske andre Hensyn end Velvillieshensyn til dette meget begrænsede Antal af Mænd, der i saa Henseende have været ledende.

Carlsen: Efter hvad jeg nu har hørt udtalt saavel fra den ærede Formands Side som fra den ærede sidste Talers Side, frafalder jeg Ordet.

Masnusfen: Det høie Thing vil mindes, at det nu er paa fjerde Dag, at denne Sag har været behandlet, og at Forhandlingen nærmest har været ført mellem et Par Godseiere, Udvalgets ærede Ordfører og Ministeren, og jeg havde ment, at disse skulde have udkæmpet Striden, uden at Andre skulde have behøvet at blande sig i Sagen. Jeg har heller ikke til Hensigt at sige ret Meget, men jeg føler dog baade for mit eget Vedkommende og for mange Andres Vedkommende, at jeg bør give en Paaffjønelse tilkjende baade til den høitærede Minister, som har indbragt Forslaget, og til de ærede Medlemmer, som stadig have ført Ordet til Forsvar for Regjeringens Forslag. Jeg tror, at dette gjøres nødigt, efterat vi efter en saa langvarig og haartrukken Debat som den, der er ført i denne Sag, endnu ikke have hørt enten fra det ærede 11te kongevalgte Medlem (Carlsen) eller fra den ærede 2den Landsthingsmand for 9de Kred (Estrup), at de have villet vedkjende sig, at der var en eneste Grund eller endog blot en smule Grund til det nærværende Lovforslags Fremkomst. Det er mig ubegribeligt, hvorledes en saadan Benægtelse vedholdende kan komme frem, al den Stund det er klart godtgjort og uimodstrideligt maa staa fast, at Godseierne ved Dmdelingsretten kunne undtage den største Del af Fæstegodset for Fæsteplichten. Naar de Herrer Godseiere ret ville

betænke, med hvilken Kraft og Styrke de selv tale om Ret; og Retfærdighed og om Eendomsret, saa synes jeg dog, de skulde vel betænke sig paa at paastaa, at de gjennem Dmdelingsretten kunne tilvende sig betydelig Fordel i Henhold til, hvad der nu sidst er blevet godkjendt ved Cirkulæret af 1868. — Det ærede 11te kongevalgte Medlem sluttede igaar sit Foredrag med en i det Mindste for mig besynderlig Udtalelse. Han sluttede nemlig med at sige, at han ikke kunde indse, at dette Lovforslags Fremkomst tjente til Andet end til en Spaltning af de dannede Klasser. Det er mig noget uforklarligt, hvorledes en saadan Udtalelse kan fremkomme. Jeg havde mindst fra den Mands Mund ventet at høre, at han satte mere Pris paa, at der var Enighed mellem, hvad der kaldes de dannede Klasser, end at der var Enighed tilstede ogsaa med dem, som staa udenfor, hvad der forstaaes under Begrebet: de dannede Klasser; og jeg beklager, at en Godseier netop, naar der tales om Godseiernes Interesser, vil slutte sit Foredrag med en saadan Udtalelse. Den Mand, som med Grundloven i sin Haand opfordrer Landsthinget til, at det endelig i Henhold til denne Grundlov maa paa se den strengeste Ret og Retfærdighed, forglemmer, at der i samme Grundlov staaer, at al Standsforskjel skal være affattet, og jeg beklager, at denne Mand saa kan sætte Pris paa, at der er mere Enighed mellem de dannede Klasser, end paa at der er Enighed tilstede mellem hele Befolkningen. Nu maa det ærede Medlem ikke tro, at det er alene Fæsterne og Godseierne, som ere delagtige i eller sætte Pris paa dette Spørgsmaals Afgjørelse; nei, det er saa langt fra. Fæsterne og Godseierne ere kun saa i Tal ligeoverfor den øvrige Befolkning, men det vil vist erkjendes, at netop og især mange af dem, som hverken ere Godseiere eller Fæstere, tvivle stærkest for at faae dette Forhold løst; og hvorfor? Fordi det stadig viser sig, at det er til Skade for Almenhedens Interesse og til Skade for Udviklingen i mange, mange Forhold, og det til virkelig Skade, og derfor siger jeg for mit Vedkommende, om ogsaa dette Lovforslag bliver vedtaget, er det langt fra, at jeg ønsker,